

RADIJSKI VEŠTNIK

L. III. -1944. Izdaja Inf. prop. o. pri OCOF Novo mesto št. 190.

NARODNA VOJSKA JE OSVOBODILA

BANJO LUKO

RSJ 25. sept.: Izredno vojno poročilo Vrhovnega štaba NOV in POJ:

Po petdnevnih srditih bojih so naše čete osvobodile BANJO LUKO. V teku bojev je bilo ubitih in ranjenih 5.000 sovražnikov, 4.000 pa ujetih. Med ujetimi je tudi komandant 69. nemške divizije in komandant 3. ustaškega zdruga, polkovnik Miletić ter mnogo drugih višjih in nižjih oficirjev. Banja Luka je drugo največje mesto v Bosni.

Redno vojno poročilo: V zapadni Srbiji so naše edinice osvobodile LJUBOVIJO. V Šumadiji so bile potolčene na odseku Aranđelovac-Topola močne kolone Nemcev, nedičevcev in četnikov. V bojih je padlo 665 sovražnikov, 554 pa so bili ujeti. Uničenih je bilo 7 tankov in 2 motorna topa, 41 kamijonov. Zaplenjenih je bilo med ostalim 25 mitraljezov in 500 pušk. - Na mednarodni cesti Beograd-Kragujevac 10 mostov. - Južno od Kragujevca so bili pri Levču pobiti 4 takoimenovani Dražini korpusi. Ujetih je bilo nad 1000 sovražnikov. Četnike so podpirali Nemci s tanki.

V Dalmaciji so naše edinice zavzele močno utrjeni otok SOLTO in otok DRVENIK. S tem so vsi srednjedalmatinski otoki v naših rokah. - Pri Sibeniku je bilo zavzeto železniško križišče PERKOVIC. V kotorskem zalivu so naši bojni likvidirali več sovražnih postojank. Na polotoku Pelješcu so naše edinice osvobodile STON, važno oporišče, ki brani dohod na kopno.

V Liku so naše čete zavzele PERUSIĆ, LEŠĆE in MARI-NO GLAVO. S tem je prekinjena zveza s severno Dalmacijo Nemcem in ustašem.

HAPSALA,

POSLEDNJA NEMSKA LUKA V ESTONIJI JE PADLA V ROKE RDEČE ARMADNE

MOSKVA 26. sept.: Čete leningrajske fronte so v naskoku zavzele HAPSALO, poslednjo luko v Estoniji, ki bi mogla Nemcem služiti za umik. Poleg tega so sovjetske čete osvobodile nad 800 drugih krajev. Zapadno od Rujene in Valmiere je Rdeča armada zavzela mesto MAZSALACE in 200 drugih krajev. - Vzhodno od Rige so sovjetske čete prebile takoimenovano nemško zimsko črto in zavzele nad 80 naseljenih krajev.

Južno in južnovzhodno od Sanoka so sovjetske čete zavzele nad 50 krajev in prekoračile gornji tok Sana.

Po še nepopolnih podatkih je Rdeča armada zaplenila v Tallinu 25 letal, 185 topov, več železniških vlakov natovorjenih z materijalom, 15 ladij, 200 avtomobilov in drugi materijal.

NEW YORK 25. sept.: Rdeča armada je prodrla 40 km globoko v Slovaško.

MOSKVA 26. sept.: V Budimpešti so množice vdrle v vladno palačo in zahtevale, da se sklene premirje.

V ARNHEMU SO SE SPOJILE BRITANSKE ČETE Z LEPEČO PEHOTO

LONDON 25. sept.: V okolici Arnhema so se spojile čete 2. britanske armade z oddelkom leteče pehote. Nadaljujejo se ogorčene borbe. Boji v samem mestu so še vedno nejasni. Nemški odpor je zadnjih 24 ur oslabil. Tudi odpor v mestu Elstu na pol poti med Arnhemom in Nijmegenom je slabši. Celo najboljše nemške čete so bile vržene 5 do 8 km nazaj.

Zahodno od Nijmegena so britanske čete na 2 mestih prekoračile nemško mejo. Oddaljene so le 60 km od Essena.

NAŠA NARODNO OSVOBODILNA VOJSKA MORA BITI NASA NAJVEČJA SKRB. DRUGO GLAVNO PODROČJE NAŠIH NAPOROV MORA BITI IZGRADNJA NAŠE NARODNE OBLASTI. NIHČE NE SME POSEČI PO PRIDOBITVAH, TAKO DRAGO ODKUPLJENIH S KRVJO NAŠIH NAJBOLJŠIH LJUDI V TEKU OSVOBODILNE BORBE!

DAN OBRAČUNA

Z VOJNIMI ZLOČINCI SE PŘIBLIŽUJE

RSJ, 22. sept.: S približevanjem dneva popolnega osvobojenja prihaja z vsemi silami na dnavni red obračun ljudstva z vojnimi zločinci. Nedeljano je mišljenje ljudstva, da ne sme niti en okupatorski krvnik in niti en izdajalec uteči naši strašni kazni. Kazen morajo prejeti ne samo povzročitelji in naredbodajalci vojnih zločinov, obešanja, streljanja, pokoljev in ropanja, ampak tudi izvrševalci teh zverstev.

Kakor je znano, je predvidena smrtna kazen po mirnodobskih krivičnih zakonih za vsak premišljen uboj. A kakšna mora biti šele kazen za ubijalce, kakor so Nedčić, Pavelić, Mihajlović, Rupnik in za vso njihovo malopridno družčino, ki so premišljeno ubili toliko tisoč ljudi, žena in slabotnih otrok! Ali se mar Pavelić, Nedić, Milan Aćimović ter njim slični krvniki naroda niso javno ožigosali s požiganjem in klanjem po rodni deželi? Sovražniki naroda so računali, da bodo Nemci ostali gospodarji v naši deželi in so zato masovno klali in ubijali, da bi se s krvjo in kostmi rodnega naroda čimbolj priporočili okupatorju. Na zakone zaveznikov o odgovornosti tako naredbodajalcev kot izvrševalcev vojnih zločinov se izdajalci niti ozrli niso.

Sovjetska vojaška oblast je v Romuniji z aretacijo Antonescu-ja in ostale bande pokazala, kaj čaka vse vojne krivce. Na primeru aretacije skupine nemških generalov in bivših v išjih romunskih uradnikov na čelu z germanofilskim diktatorjem Antonescu-jem naj vidijo naši domači izdajalci, da sklep zaveznikov o odgovornosti in kazni za vojne zločine ni bilo prazno besedičenje. Okupatorjevi prijatelji in fašisti, ne samo v takozvanih nevtralnih deželah, ampak tudi v nekaterih zavezniskih, hočejo pod zvito krinko humanosti in krščanstva rešiti nemške razbojnike in quislingovce pred zasluženimi kaznjami. Toda to jim ne bo uspelo. Maršal Tito je rekel: „Moč ljudske pravice morajo okusiti ne samo povzročitelji pokoljev v naši deželi, nemški feldkomandanti, führungeri, generali in njihovi pomočniki Nedić, Pavelić, Rupnik in Mihajlović, temveč tudi vsi oni, ki so se omadeževali s krvjo ročnih narodov.“

DOMA IN PO SVETU . . .

LENENGRAD, 24. IX.: Vesti iz Nemčije pravijo, da je Hitler silno potrč in zelo nezaupljiv. Niti svoji trdnjavi v Berchtesgadenu ne zaupa več. Po navadi se vozi iz kraja v kraj v oklopnem vlaku. Gestapo je ugotovila, da je bil Göring udeležen pri atentatu na Hitlerja. Tega je osumljen tudi minister za oborožitvev Speer.

MOSKVA, 25. sept.: Po vesteh iz Švice je zavlada v Nemčiji prava epidemija samomorov. V zadnjem mesecu je bilo povprečno 50 samomorov na dan. Med samomorilci so tudi mnoge visoke osebnosti.

Iz Reinske in Rohnske oblasti je bilo izseljenih 2 milijona Nemcev v

notranjost Reicha, iz Vzhodne Prusije je nad 1.000.000. V zadnjem času so bili zopet znižani obroki hrane. Nemška mesta so porušena. Hitler je obljubljal Nemcem velik življenjski prostor, porušena mesta in milijoni brezdomcev pa so rezultat.

Holandski železničarji so stopili v splošno stavko. Na Danskem traja generalni štrajk že dalje časa. V Kopenhagenu je ponovno prišlo do pouličnih bojev.

NOVO MESTO: Domobranski Firer Petelin je poslal novomeškim domobrancem pismo, kjer priznava, da so izdajalske organizacije v Srbiji in na Hrvaškem v razsulu.